

stemmelse med bestemmelsen i det nye stk. 2, jf. her ved de almindelige bemærkninger og de efterfølgende bemærkninger til nr. 15.

Til nr. 15

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, er Rigsrevisionen ikke omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven. Endvidere fremgår det, at der knytter sig generelle regler om høring til Rigsrevisionens rapportering til statsrevisorerne. Vedkommende minister skal således have lejlighed til at afgive bemærkninger til et udkast, inden en beretning – og efter Rigsrevisionens praksis visse notater – afgives til statsrevisorerne (kontradiktion). Som konsekvens heraf er det offentlighedslovens regler, som i almindelighed finder anvendelse på Rigsrevisionens udkast, hvis der fremsættes begæring om aktindsigt over for et ministerium eller en anden myndighed, der er en del af den offentlige forvaltning, jf. offentlighedslovens § 1, stk. 1. Der er således forskel på, om aktindsigtsbegæringen fremsættes over for Rigsrevisionen eller over for den forvaltningsmyndighed, der er i besiddelse af Rigsrevisionens udkast til notater eller beretninger.

Formålet med nærværende forslag er at undgå, at der – som det var sket i nogle tilfælde for beretningsudkast, hvor der var givet aktindsigt i høringsfasen – sker offentliggørelse af hele eller dele af Rigsrevisionens endnu ikke færdigbearbejdede notater eller beretninger. De foreløbige bemærkninger i et sådant dokument kan blive ændret væsentligt i det endelige notat eller i den endelige beretning, og det kan derfor være uhensigtsmæssigt og i visse tilfælde meget uheldigt for statsrevisorerne og de implicerede myndigheder m.fl., at der kan ske offentliggørelse af udkast til notat eller beretning. Der har været nogle tilfælde, hvor statsrevisorerne ikke har haft mulighed for at orientere sig fuldt ud om sagen, og ministeren var endvidere i disse tilfælde blevet bragt i en vanskelig situation, fordi ministeren ikke umiddelbart kunne tage til genmæle, så længe den endelige beretning ikke var færdiggjort og offentliggjort, jf. nærmere herom i de almindelige bemærkninger.

Rigsrevisionen har undersøgt retsstillingen i henholdsvis ombudsmandsloven og den norske rigsrevisorlov (Riksrevisjonsloven) vedrørende dokumenter, som svarer til Rigsrevisionens udkast til beretninger og notater.

I 1996 blev der på baggrund af Ombudsmandens undersøgelse i Nørrebro sagen indsat en bestemmelse i ombudsmandslovens § 20, stk. 2, hvorefter Ombudsmanden kan bestemme, at en høringsskrivelse, en foreløbig udtalelse, en foreløbig redegørelse eller en

foreløbig rapport vedrørende et projekt, som Ombudsmanden har taget op af egen drift, ikke er undergivet aktindsigt efter forvaltningsloven og offentlighedsloven, førend vedkommende myndighed har haft lejlighed til at udtale sig herom.

Baggrunden for at indføre denne bestemmelse i ombudsmandsloven var – så længe bestemmelsen ikke fandtes – at ministerier, der er omfattet af den offentlige forvaltning, skulle træffe afgørelse om aktindsigt i henhold til forvaltningslovens eller offentlighedslovens bestemmelser herom, og dermed kunne der i givet fald ske offentliggørelse af et ikke færdigt dokument. De foreløbige synspunkter i et sådant dokument kunne blive ændret væsentligt i en endelig redegørelse, og det kunne derfor være uhensigtsmæssigt og efter omstændighederne mindre rimeligt over for de implicerede myndigheder eller enkeltpersoners retssikkerhed, at der kunne ske offentliggørelse af foreløbige redegørelser m.v., jf. bemærkningerne til bestemmelsen.

I den norske rigsrevisorlov (Riksrevisjonsloven), lov nr. 21 af 7. maj 2004 om Riksrevisjonen, er det i § 18 fastlagt, at sagsdokumenter, som er udarbejdet af eller til Riksrevisjonen i sager, som den vurderer at ville fremsende til Stortinget som led i den parlamentariske kontrol, har offentligheden først aktindsigt i, når sagen er modtaget i Stortinget.

Begrundelsen for reglen i § 18 i Riksrevisjonsloven er ifølge kommentarer til bestemmelsen bl.a., at uden en sådan regel om udskydelse af tidspunktet for offentlighedens ret til aktindsigt vil en bred omtale af forhold, som viser sig at have en naturlig forklaring, eller en ufuldstændig gengivelse af kritiske spørgsmål rejst under Riksrevisjonens forberedende behandling af en sag medføre, at forvaltningen (dvs. de reviderende ministerier m.v.) må bruge betydelige ressourcer på at tage til genmæle og sikre en afklaring. Endvidere kan det være vanskeligt at opnå tilsvarende offentlighed, når det gælder berigtigelser, fordi dette ikke altid vil blive opfattet som interessant stof af pressen. Offentligheden kan derfor blive fastholdt med et fejlagtigt indtryk af, at der er blevet påvist kritisable forhold i den berørte del af forvaltningen.

Det foreslås i lovforslaget, at der – i modsætning til bestemmelsen i ombudsmandslovens § 20, stk. 2, hvorefter Ombudsmanden konkret tager stilling fra sag til sag – indføres en generel regel om at udskyde tidspunktet for, hvornår der efter forvaltningsloven og offentlighedsloven er ret til aktindsigt i notater og beretninger til statsrevisorerne. Dette skyldes, at det vil være i meget få tilfælde – om nogen – hvor alle faktiske forhold er fuldt afklarede allerede inden høring,